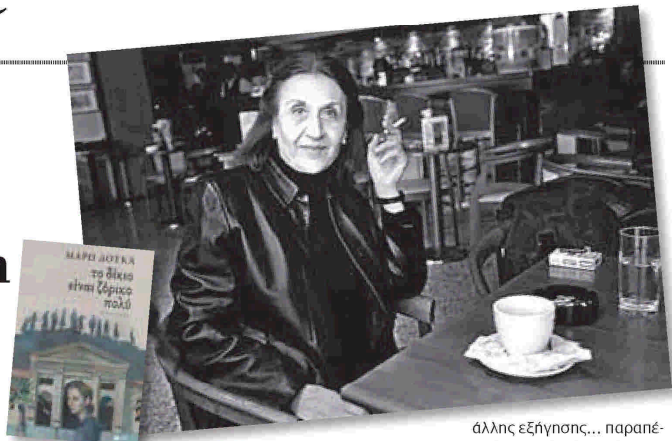

bookvoice

Μάρω Δούκα Η Ιστορία είναι ζορική

Του ΘΑΝΑΣΗ ΜΗΝΑ

Λείμμα ιστορικής μνήμης που παρατηρείται στη σημερινή εποχή; Και τα δύο. Παρότι, εάν θα ήθελα να ακριβολογήσω, το πρώτο έναυσμα για να καταπιστώ μ' εκείνη την περίοδο ήταν η περιέργειά μου να μάθω τι έγινε τότε στα Χανιά. Εάν δεν συνέβαινε να πέσει στα χέρια μου το έγγραφο που προανέφερα και εάν ο Σταύρος Βλοντάκης δεν μου έστειλε το βιβλίο του «Η οχυρά θέσις Κρήτης», όταν είχε μια εκδοθεί το «Αθώοι και φταίχτες», ίσως και να μην καταπιανόμουν μ' αυτό το θέμα...

άλλης εξήγησής... παραπέμπω στο «Μαρτυρίες μιας διαδρομής» της Έλλης Παπά.

Οι διανοούμενοι γιατί απέχουν από το δημόσιο διάλογο; Το ερώτημα είναι αν τους επιτρέπεται να συμμετέχουν και τι ακριβώς εννοούμε όταν μιλούμε για δημόσιο διάλογο...

Το όνομα Μπισσοτάκης αναφέρεται σε ουκ ολίγες σελίδες του μυθιστορητή σας. Πώς αξιολογείτε τη δράση του στα χρόνια της γερμανικής κατοχής; Δεν έχει κανένα νόημα, εκτός βιβλίου, να αξιολογήσω τη δράση του Μπισσοτάκη. Την αξιολόγησαν, εξάλλου, τιμώντας τον με τη φιλία τους, ο κομμουνιστής και συνομιλητής του εκείνα τα χρόνια Δημήτρης Βλαντάς, ο Πάννης και ο Μίκης Θεοδωράκης, ακόμη και ο Χαρίλαος Φλωράκης...

Ανάμεσα στα βιβλία σας μεσολαβούν μεγάλα χρονικά χάσματα. Γράφτετε αργά; Με τι άλλο ασχολείστε στην καθημερινότητά σας; Γράφω σχεδόν κάθε μέρα... Χρειάζομαι όμως πολύ χρόνο στην έρευνα. Για να γράψω «Το δίκιο είναι ζορικό πολύ» χρειάστηκε να αποδελτιώσω όλα τα φύλλα του κατοχικού «Παρατηρητή» στα Χανιά και να διαβάσω, κρυμμένα στις σημειώσεις, περισσότερα από 20 βιβλία. Κατά τα άλλα η καθημερινότητά μου είναι απολύτως συνηθισμένη...

Τι θα λέγατε στο υπουργό Πολιτισμό αν τον συναντούσατε; Αλήθεια, ζητήθηκε ποτέ η γνώμη σας από την πολιτεία; Μια φορά, όταν ήταν υπουργός ο Θάνος Μικρούτσικος, μου ζητήθηκε να γίνω μέλος στο Διοικητικό του νεοσύστατου τότε ΕΚΕΒΙ. Και δέχτηκα. Όσο για τον τωρινό, το θέμα είναι αν θα μπορούσα ποτέ να τον συναντήσω. Αν' όσο μαθαίνω, είναι ακριβοθώρητος...

Πώς κρίνετε τη σημερινή ελληνική λογοτεχνία; Ξεχωρίζετε κάποιους από τους νεότερους σε ηλικία συγγραφείς; Ναι, ξεχωρίζω αρκετούς. Βιβλία «καίρια» γράφονται πάντα, έχουν όμως αλλάξει οι καιροί και οι αναγνωστικές προτιμήσεις. Ο αναγνώστης της εποχής μας, ακόμη και ο πιο απαιτητικός, αντλεί από άλλα, εξωλογοτεχνικά κυρίως ερεθίσματα την επαφή του με το σήμερα. **A**

Λισοδημασιές νουβέλες
 Η παράσταση «Αισθηματικές νουβέλες δρχ. 35» και η ATHENS VOICE σας καλούν να συμμετάσχετε σ' ένα διαγωνισμό μαεφρεπρία τον έρωτα και τέρμα τη σκηνή του θεάτρου «104» των εκδ. Καστανιώτη. Στείλτε την προσωπική σας ιστορία αγάπης (σε 500 λέξεις) και δείτε το παρελθόν ή το παρόν σας να ζωντανεύει επί σκηνής από τους πρωταγωνιστές της παράστασης, την Κυριακή 30 Ιανουαρίου 2011. Εκτός από τη νικήτρια ιστορία που θα ανέβει στη σκηνή του «104», οι τρεις καλύτερες θα δημοσιευθούν στην ATHENS VOICE. Στείλτε την ιστορία σας ταχυδρομικώς στο 104 Κέντρο Λόγους και Τέχνης, Θεμιστοκλέους 104, 10681, Αθήνα. Ημεμείλ 104@kastaniotis.com. Πληροφορίες: 210 3826.185

Το νέο μυθιστόρημα της Μάρως Δούκα με τίτλο «Το δίκιο είναι ζορικό πολύ» (Πατάκης) αναφέρεται στις τελευταίες μέρες της γερμανικής κατοχής στην Κρήτη. Μέρες που προοικονομούν τον Εμφύλιο. Ξεφυλλίζοντας τα τετράδια του ετοιμοθάνατου παππού της, μια νεαρή φοιτήτρια αναζητά απαντήσεις σε ερωτήματα που σαν να εξαιρέθηκαν από την επίσημη ιστοριογραφία του τόπου της. Γιατί οι Βρετανοί επέτρεψαν στους Γερμανούς να παρατείνουν την εξουσία τους στην Κρήτη για μήνες μετά την ήττα τους στον πόλεμο; Και με ποιων τις ευλογίες; Ζητήματα του χθες, που παραμένουν επίκαιρα στην αντανάκλασή τους στο σήμερα.

«Το δίκιο είναι ζορικό πολύ» φέρεται ως το δεύτερο βιβλίο μιας τριλογίας που ξεκίνησε με το «Αθώοι και φταίχτες». Είχατε εξαρχής στο μυαλό την προοπτική της τριλογίας ή ήταν κάτι που γεννήθηκε εν προόδω; Βρισκόμουν στη μέση περίπου του «Αθώοι και φταίχτες», όταν, ψάχνοντας στο Ιστορικό Αρχείο Κρήτης, έπεσε στα χέρια μου ένα έγγραφο όπου ένας Έλληνας συνταγματάρχης, Απρίλιο του 1945, ενημέρωνε τον Γενικό Διοικητή Κρήτης ότι δεν τον άφησε ασυγκίνητο η πρόταση των Γερμανών να μπει με τα στρατεύματά του στην πόλη και να χτυπήσει τους αναρχικούς. Τι δουλειά είχαν οι Γερμανοί στα Χανιά το 1945; Και ποιοι ήταν οι αναρχικοί από τους οποίους επιθυμούσε ο συνταγματάρχης να καθυρσώσει την πόλη; Τότε, για πρώτη φορά, μου πέρασε η σκέψη ενός άλλου βιβλίου, όπου κυρίαρχη λογοτεχνική περσόνα θα ήταν και πάλι τα Χανιά με θέμα εκείνη την περίοδο...

Αναφέρετε σε κάποιο σημείο τη «Λέσχη» του Τσίρκα. Η θεματολογία σας εξάλλου είναι κοινή και αυτό που αλλάζει είναι η ανθρωπογεωγραφία. Κατά πόσο έχετε ως σημείο αναφοράς τη δική του Τριλογία; Διεκδικώ πάντα το δικαίωμα μαθητείας στην πεζογραφία του Στρατή Τσίρκα. Η αναφορά όμως στη «Λέσχη» εδώ είναι απλώς ένα «δικαιωματικό» κλείσιμο ματιού... Η θερμοκρασία, οι λογοτεχνικές αναζητήσεις και το συγγραφικό όραμα του Τσίρκα στις «Ακυβέρνητες πολιτείες» διαφέρουν ριζικά από τα δικά μου ζητούμενα σ' αυτό το βιβλίο.

Τι ήταν αυτό που σας παρακίνησε να καταπιστέτε με τις τελευταίες μέρες της γερμανικής κατοχής στην Κρήτη; Η επιλεκτική μνήμη κάποιων ή ενδεχομένως το έλ-

Πρέπει να διαβάζουμε την Ιστορία για να εξηγήσουμε το χθες ή γιατί μας βοηθάει να κατανοήσουμε το σήμερα; Αν ναι, τότε πώς συνδέονται τα προεόρτια του Εμφυλίου με τη σημερινή εποχή; Λίγο πριν απ' τον Εμφύλιο η παλαιοκομματική πολιτική ηγεσία συρόταν δουλικά πίσω απ' τους Βρετανούς, ενώ το ΚΚΕ «τριποδίζε» στα παραγγέλματα του Στάλιν... Σήμερα η πολιτική ηγεσία του τόπου σύρεται χωρίς καμιά διαπραγματευτική και διεκδικητική ικανότητα πίσω από το ΔΝΤ και τις αποφάσεις των εταιριών, ενώ η Αριστερά στο σύνολό της, αδυνατεί να αρθρώσει λόγο που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του σήμερα...

Ένα από τα θέματα που τίθενται στο βιβλίο σας είναι αυτό της συλλογικής ευθύνης. Συμμερίζετε την άποψη ότι για την οικονομική κρίση που βιώνουμε ευθυνόμαστε όλοι; Με το επείρημα της συλλογικής ευθύνης, στο πλαίσιο των αντιποίνων, οι Γερμανοί «νομιμοποιούσαν» τη λεηλασία ολόκληρων χωριών και τις ομαδικές εκτελέσεις των κατοίκων. Με το ίδιο επείρημα σήμερα, εμπλουτισμένο και με τη συλλογική συνεισφορά, η ηγεσία του τόπου αποποιείται την ευθύνη για τα χρέη, τα ελλείμματα, τις σπατάλες, τις κραιπάλες...

Η Αριστερά πρωταγωνιστεί στα βιβλία σας. Θεωρείτε ότι η σημερινή Αριστερά είναι κατώτερη των περιστάσεων; Αν ναι, πού οφείλεται αυτό; Πολύ φοβάμαι ότι η ηγεσία -όχι τόσο της εαυτογενοούς Αριστεράς, όσο του ΚΚΕ- από τον Δεκέμβριο του 1944 και μετά ήταν κατώτερη των περιστάσεων. Αντί

Η Αριστερά αδυνατεί να αρθρώσει λόγο που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του σήμερα

